Sigara Kaçakçılığı Hakkında Yazı

T.C. Başbakanlık Genelgesi - Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü - 05.01.2005 Tarihli 00101 Sayılı Yazı - Sigara Kaçakçılığı Hakkında Yazı

T.C. BAŞBAKANLIK GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.GÜM-0-07-00-06-(04)/118-101 **KONU :** Sigara Kaçakçılığı

05.01.2005/00101 GÜMRÜK VE MUHAFAZA BAŞMÜDÜRLÜĞÜNE

Teftiş Kurulu Başkanlığının 17.12.2004 gün ve 11488 sayılı yazısı ekinde alınan, Gümrük Başmüfettişi Mehmet ERYILMAZ tarafından düzenlenen 16.12.2004 tarih ve 54/660 sayılı Basit Raporun incelenmesinde; Irak'ta sahte sigara üreten iki adet fabrikanın kurulduğu yönünde duyumlar alındığı, bunun ekonomi ve insan sağlığı açısından sorun teşkil etmekte olduğu, özellikle Irak'tan yapılan sevkıyatlarda ve araç girişlerinde başta tarife sapmaları olmak üzere, sigara kaçakçılığı hususunda müteyakkız olunması, yakalanan tüm sigaraların sahte olup olmadığının mutlaka ekspertiz edilmesinin, sahte sigara yakalamalarında yazılacak rapor ve müdahale müzekkerelerinde mutlak surette 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunun 3/b maddesi uyarınca takibat talep edilmesinin sağlanmasında fayda görüldüğü, belirtilmektedir.

Ülkemiz, gelişmiş Avrupa ülkeleriyle, gelişmekte olan Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Asya ülkelerinin kesişme noktasında olmasından dolayı uluslararası ticaretin önemli bir geçiş noktasıdır. Bu stratejik önemi nedeniyle, yasal ticaretin olduğu kadar, yasadışı ticaretin de geçiş noktası olan ülkemizde sigara kaçakçılığı da en fazla karşılaşılan kaçakçılık türlerinden biridir. Sigaranın büyük fiyat artışına uğraması, gümrük vergilerinin yüksek olması ve devamlı bir pazar bulması, son yıllarda sigara kaçakçılığının, özellikle sahte sigara kaçakçılığının, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de artış trendine girmesine neden olmuştur. Ülke ekonomisini ve kamu sağlığını tehdit eden sahte sigara kaçakçılığı, neredeyse uyuşturucu kaçakçılığı kadar cazibeli ve büyük kazanç sağlar hale gelmiştir. Dünyada ihraç edilen her üç sigaradan birinin karaborsada satıldığı ve her üç sigaradan birinin fabrikalarda üretilmediği, el ile hijyen olmayan ortamlarda üretildiği tespit edilmiştir.

Sigaranın, sokaktaki satış fiyatı tüketicilerin dikkatini çekmek için çok düşük tutulmakta, vergi ödenmediği için elde edilen kâr ise oldukça büyük olmakta, bunun sonucunda da sigara kaçakçılığı cazip hale gelmektedir. Ayrıca, diğer yüksek vergi oranlarına sahip petrol ürünleri ve alkollü içki gibi mallarla, ağırlık, fiyat ve nakliyat bakımından mukayese edildiğinde, sigara kaçakçılar için daha avantajlı bir maldır. Vergisiz satılmasından kaynaklanan ucuz fiyatlar, sigara kaçakçılığının tek nedeni değildir. Bazı ülkelerde, fiyatının daha pahalı olmasına rağmen "kaliteli" ya da "daha kaliteli" olduğuna inanılan ithal mallara, tüketicilerin gösterdiği rağbet de, sigara kaçakçılığını cazip kılan diğer bir etkendir.

Diğer önemli bir husus da sahte sigaradır. Satılamayacak bir sigara markası yerine, tüketicilerinin rağbet ettikleri tanınan bir markanın sahtesini üretmek diğer bir yasadışı kazanç yöntemidir. Gerçek sigaralardan, dış görünüş bakımından ayırt edilebilmesi zor olan sahte sigaralar, sadece vergi kayıplarına yol açmakla kalmayıp ayrıca, sağlık sorunlarına da yol açmaktadır. Çünkü gerçek üretici firmaların uymak zorunda oldukları kalite-kontrol çalışmaları nedeniyle, sigaranın sağlığa olan zararı bir dereceye kadar denetlenmektedir.

Sahte sigara üreticileri için sigaranın üretildiği tütündeki nikotin ve diğer kimyasal madde değerlerinin yasal sınırlara uygun olması önemli değildir. Bu değerler genellikle de yasal sınırların çok üzerindedir.

Buradan hareketle; Ülkemizdeki yakalamalardan yola çıkarak kaçakçıların şu yöntemleri kullandıkları tespit edilmiştir:

Tekel tarafından üretilerek ihraç kaydıyla müşterisine satılan sigaraların ihraç edilmeyip iç piyasaya sürülmesi.

Yurtdışına ihraç edilen sigaraların çeşitli yollardan yurda geri getirilmesi. Gümrük belgelerinde kontrol belgelerine tabi olmayan eşya (Yapma çiçek, çocuk oyuncağı, ayakkabı ve vantilatör gibi) kullanılmak suretiyle gümrükler yanıltılarak sigara ithal etmek veya transit rejimi kapsamındaki sigaraları yurt içinde bırakmak.

Serbest Bölgelerden veya antrepolardan Free Shoplara aktarılan veya evrak üzerinde buralara girdi gösterilen sigaraların, Türkiye'ye giriş yapan ve çoğunlukla yurtdışına çıkış yapan yolcuların isim listeleri, Free Shopçular tarafından bir şekilde temin edilerek bu isimlere çeşitli miktarlarda çıkış fişi kesmek.

Bulgaristan'dan ve Romanya'dan sürat motorları ile getirilerek Marmara Boğazından önce, balıkçı motorlarına aktarmak veya doğrudan sürat motorlarıyla İstanbul Boğazından girerek Marmara Denizi sahillerine çıkarmak.

Çeşitli ülkelerde sahte üretimi yapılan, yerli ve yabancı sigaraları veya ticareti yapılmak maksadıyla, müşterisine satılan sigaraları, özellikle Serbest Bölgelere getirmek, buralara manifesto fazlası getirilen sigaraların, zula yapılan araçlarla veya bölgeden Türkiye'ye ithal eşyası taşıyan araçlara yük altı yüklenerek, gümrük muamelesine tabi tutmamak.

Sınır kapılarından Türkiye'ye ithal yükü getiren TIR'larda yük içinde gizlenerek sigara getirmek.

Sınır kapılarımızdan giren yolculara ve turistlere, 05.02.2000 gün ve 23955 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2000/53 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tanınan muafiyet hakları istismar edilerek yapılan kaçakçılık; yurtdışından gelip, sigara almayan yolcuların hakları suistimal edilmekte ve tek kişi ya da otobüs sürücüleri tarafından toplu alım yapılmak suretiyle, muafiyet istismarı olarak yurda sigara sokulmaktadır.

Sahte sigaraların tespitinde ekspertiz tarafından kontrol gerekmekte olup, bunun yanı sıra aşağıda belirtilen kriterlerin kontrol esasında göz önünde tutulması gerekmektedir.

TEKEL 2000 SİGARASI:

1) Paket kağıdının katlaması dik ve iki yandan yapıştırılmıştır.

2) Yapıştırma maddesi olarak kullanılan yapıştırıcı kuruduğunda paket kağıdı üzerinde değişik bir renk bırakmıştır.

3) Normal TEKEL 2000 paket kağıdı ölçüleri 160x115mm ebadında olup kaçaktan yakalanan TEKEL 2000 paket kağıdı ölçüleri 215x95mm dir.

4) Normal TEKEL 2000 paket alüminyum folyo ölçüsü 130mm, kaçaktan yakalanan TEKEL 2000 alüminyum folyo ölçüsü ise 245mm dir.

5) Alüminyum folyo üzerinde fabrika no'su ve imalat tarihini belirtir rumuz yoktur.

6) Selefon üzerindeki açma şeridi değişik renktedir.

7) Paket kağıdı üzerindeki barkot numaraları daha koyu ve biraz daha büyük rakamlarla basılmıştır.

8) Paket kağıdı üzerindeki tütün ambleminin rengi daha koyu sarı renkte basılmıştır.

9) Harman yapısı normal TEKEL 2000 harmanına oranla içim tadı, rengi kimyasal yapısı itibari ile tartışılmayacak derecede kötüdür.

10) Sigara kağıdı normal TEKEL 2000 sigara kağıdından farklıdır.

11) Mor ışıkla bakıldığında sigara Bandrolü üzerinde bulunan TEKEL logoları sahte sigaralarda görülememektedir.

12) Paketler katlandığında alt kısımda oluşan zarf kapağı şeklindeki katlanan kısım sahte sigaralarda görülmemekte paket kağıdı çoğaltılırken fotokopi ile oluşturulmaya çalışılmaktadır.

MALTEPE SİGARASI:

1- Açma şeridi ve selefonun TEKEL'in üretmiş olduğu orijinal Maltepe sigaralarından farklıdır.

2- Sigara üzerinde makine no'sunu gösteren damga bulunmamaktadır.

3- Alüminyum folyo üzerinde sigaranın üretildiği fabrika no'su ve üretim tarihi bulunmamaktadır.

4- Söz konusu sigaralarda kullanılan sarı renkli bandrolün TEKEL'in kullandığı orijinal sarı renkli bandrolden farklıdır ve gizli TEKEL yazısı bulunmamaktadır.

5- Yapılan içim muayenesinde içim tadı ve kokusu orijinal Maltepe sigarasından farklıdır ve çok kötü bir içiminin olduğu tespit edilmiştir

SAMSUN SİGARASI:

1- Sigara paketlerinin üzerinde yer alan. Samsun sigarasının amblemi ile sahte sigaralar üzerinde yer alan Samsun amblemi arasında renk ve baskı farkı bulunmaktadır,

2- Sahte sigaranın yan tarafına basılan barkodun karakterleri ve baskı şekli tamamen farklı,

3- Alüminyum folyo üzerinde sigaraların hangi tarihte kaç no'lu makine ile hangi fabrikada üretildiğini gösterir damgaların yer almadığı

4- Açma şeridinin farklı olduğu,

5- Sigara poşetlerinin baskısı farklı olup baskıda kullanılan altın yaldız mürekkebin kalitesi ve rengi farklı,

6- Kullanılan sigara kağıdının özellikleri ve uç bobinin rengi tamamen farklıdır.

MARLBORO SİGARASI:

1- Orijinal Marlboro paketlerine mor ışıkla bakıldığında ışık yansımamakta, sahtesinde ise mor ışık yansımaktadır.

2- Kutu sigaralarda paket açıldığında karşımıza çıkan Pull yazısı orijinal sigaralarda tam ortada ve ilk harf büyük diğer harfler küçük yazılmaktadır. Orijinal sigaralardaki Pull yazan kısım kolayca kopartılırken sahte sigaralarda bu işlem daha zor olmaktadır. Sahte sigaralardaki yazı karakteri orijinal paketlerden farklıdır.

3- Sigara kutusu birleşim yerlerinden açıldığında orijinal kutu kolayca ve düzgün bir biçimde açılırken sahte sigaralar elle paketlendiğinden birleşim yerlerinde yapıştırıcı izleri bulunmakta ve düzgün bir şekilde açılmamaktadır.

4- Orijinal paketlerin içindeki sigaralardan 2 veya 3 tanesi üzerinde embriyo denilen işaret bulunmakla, bu sahte sigaralarda bulunmamaktadır.

5- Orijinal Marlboro paketindeki yazılara mercekle bakıldığında yazının titrek bir biçimde yazıldığı görülmekte, sahtesinde ise bu yazı düz bir şekilde yazılmıştır.

6- Orijinal Marboro sigarası şarap ve tarçında bekletildiği için güzel bir kokusu bulunmakta, sahtesinin kötü bir kokusu bulunmaktadır.

7- Orijinal Marlboro sigarasının Avrupa'da üretilenlerin filtrelerinde statik elektrikle, Amerika'da üretilenlerde ise lazerle açılmış delikler bulunmaktadır. Avrupa'da üretilenler birkaç sıra iken Amerika'da üretilenler tek sıra ve düzgün bir biçimde açılmıştır.

8- Orijinal sigaralardaki Philip Morris amblemi kabartma, sahtesi ise düz bir biçimde yapılmıştır.

Kaçak ve sahte sigarayla mücadele konusunda yürütülmekte olan çalışmalara devam edilmesi ile birlikte, söz konusu raporda belirtildiği şekilde;

1- Irak'tan yapılan sevkıyatlarda ve araç girişlerinde başta tarife sapmaları olmak üzere, sigara kaçakçılığı hususunda müteyakkız olunması,

2- Yakalanan tüm sigaraların sahte olup olmadığının mutlaka ekspertiz edilmesi,

3- Sahte sigara yakalamalarında yazılacak rapor ve müdahale müzekkerelerinde mutlak surette 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunun 3/b maddesi uyarınca takibat talep edilmesi ile birlikte yukarıda belirtilen diğer hususların tüm Başmüdürlük personeline tebliğ edilerek, konu hakkında azami dikkatin sağlanmasını rica ederim.

Cihat ANCIN Müsteşar a.
DAĞITIM Tüm Başmüdürlüklere

Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.